

SPIS TREŚCI

Od redaktorów.....	9
Magdalena Smoczyńska, <i>Opóźniony rozwój mowy a ryzyko SLI: wyniki badań podłużnych dzieci polskich</i>	13
Grażyna Krasowicz-Kupis, <i>Nowa diagnoza dysleksji – ocena funkcji językowych</i>	39
Maria Przybysz-Piwko, <i>Dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu a wczesna pomoc logopedyczna</i>	55
Liliana Madelska, <i>Póki myszy jemy, czyli o roli pisma w kształtowaniu obrazu języka polskiego u osób wielojęzycznych</i>	71
Olga Jauer-Niworowska, Izabela Więcek-Poborczyk, <i>Koncepcje psychologiczne człowieka a funkcje języka</i>	93
Marlena Kurowska, <i>Rozwijanie aktywności werbalnej jako działanie diagnostyczno-usprawniające</i>	101
Paulina Stobnicka-Stolarska, <i>Wczesnodziecięca skala rozwoju umiejętności komunikacyjnych</i>	113
Marta Korendo, <i>Zaburzenia rozumienia i nazywania relacji u dzieci z zespołem Aspergera</i>	125
Bożena Strachalska, <i>Dynamika poprawy stanu mowy osoby z afazją</i>	133
Alina Smyczek, <i>Wykorzystanie funkcji komunikacji w programowaniu pracy logopedycznej i edukacyjnej z dziećmi nieposługującymi się mową</i>	147
Barbara Wiśniewska, <i>Wczesna interwencja logopedyczna u noworodków i niemowląt. Wybrane zagadnienia</i>	161
Weronika Iwanek, <i>Zaburzenia praktyki a nieprawidłowa artykulacja głosek przedniojęzykowo-zębowych i przedniojęzykowo-dziąsłowych</i>	169
Ewa Winnicka-Makulec, <i>Niskie napięcie mięśniowe u noworodków i niemowląt w aspekcie logopedycznym</i>	189
Iwona Michałak-Widera, <i>Rola głosek prymarnych w postępowaniu logopedycznym dziecka z objawami regresu mowy</i>	197
Anna Paluch, Elżbieta Drewniak-Wołosz, <i>Sytuacja dzieci afatycznych w Polsce</i>	207

Katarzyna Węsierska, <i>Wczesna interwencja w przypadku objawów jąkania u małych dzieci</i>	217
Aleksandra Hojda, <i>Żłobek – miejscem oddziaływań logopedy na dziecko i jego rodzinę oraz współpracy z wielospecjalistycznym zespołem</i>	229
Anna Zawadzka-Krajewska, <i>Alergiczny nieżyt nosa</i>	241
Barbara Wiśniewska, <i>Rola logopedy w terapii dzieci z zaburzeniami karmienia</i>	247
Elżbieta Sadowska, <i>Sposoby komunikacji dziecka autystycznego – studium przypadku</i>	251
Marika Litwin, Joanna Seniów, Szczepan Iwański, <i>Izolowana apraksja mowy – diagnoza i terapia</i>	269
Zdzisława Orłowska-Popek, <i>Dzienniczki wydarzeń jako forma budowania dialogu i narracji dzieci z zaburzeniami komunikacji językowej</i>	279
Justyna Żulewska, <i>Podjęmowanie terapii logopedycznej przez osoby dorosłe po uszkodzeniach ośrodkowego układu nerwowego (oun)</i>	293
Agnieszka Baran, Joanna Zawadzka, <i>Sprawozdanie z Ogólnopolskiej Konferencji Logopedycznej „Wczesna interwencja logopedyczna”. Warszawa, 10–12 września 2010 r.</i>	303

TABLE OF CONTENT

From editors	11
Magdalena Smoczyńska, <i>Late Language Emergence and SLI: outcomes of longitudinal follow-up studies of Polish late talkers</i>	13
Grażyna Krasowicz-Kupis, <i>New diagnosis of dyslexia – evaluation of linguistic functions</i>	39
Maria Przybysz-Piwko, <i>Children with difficulties in reading and writing and early speech therapy help</i>	55
Liliana Madelska, <i>[Póki myszy jemy] Until we live i.e. on the role of writing in development of Polish language image for multilingual persons</i>	71
Olga Jauer-Niworowska, Izabela Więcek-Poborczyk, <i>Psychological concepts of a human and linguistic functions</i>	93
Marlena Kurowska, <i>Development of verbal activity as diagnostic and improvement action</i>	101
Paulina Stobnicka-Stolarska, <i>Early childhood scale of communication abilities</i>	113
Marta Korendo, <i>Impairments of understanding and naming relations at children with Asperger syndrome</i>	125
Bożena Strachalska, <i>Dynamics of improvement of speech condition of a person with aphasia</i>	133
Alina Smyczek, <i>Application of communication functions in planning of speech therapy and education with children who do not exercise speech...</i>	147
Barbara Wiśniewska, <i>Early speech therapy intervention for infants and toddlers. Selected issues</i>	161
Weronika Iwanek, <i>Impairments of praxis and incorrect articulation of coronal-dental phonemes and coronal – alveolar phonemes</i>	169
Ewa Winnicka-Makulec, <i>Low muscle tone at newborns and infants in speech therapy aspect</i>	189
Iwona Michalak-Widera, <i>Role of primary phonemes in speech therapy proceedings at child with speech regress</i>	197

Anna Paluch, Elżbieta Drewniak-Wołosz, <i>Situation of children with aphasia in Poland</i>	207
Katarzyna Węsierska, <i>Early intervention in case of stuttering at young children</i>	217
Aleksandra Hojda, <i>Nursery – a place of speech therapist influence on a child and its family and cooperation with multi-task team</i>	229
Anna Zawadzka-Krajewska, <i>Allergic rhinitis</i>	241
Barbara Wiśniewska, <i>Role of a speech therapist in therapy of children with feeding disorders</i>	247
Elżbieta Sadowska, <i>Manners of communication of an autistic child – case study</i>	251
Marika Litwin, Joanna Seniów, Szczepan Iwański, <i>Isolated speech apraxia – diagnosis and therapy</i>	269
Zdzisława Orłowska-Popek, <i>Event logs as a form of construction of dialogue and narration of children with linguistic communication impairments</i>	279
Justyna Żulewska, <i>Undertaking of speech therapy by adults after damages of central neurological system (oun)</i>	293
Agnieszka Baran, Joanna Zawadka, <i>Report from the “Early Speech and Language Intervention” Conference</i>	303

OD REDAKTORÓW

Tom VIII serii wydawniczej „Z Prac Towarzystwa Kultury Języka” zawiera teksty, które opatrzyliśmy wspólnym tytułem „Interwencja logopedyczna. Zagadnienia ogólne i praktyka”. Tak sformułowany tytuł jest dość pojemny. Zasadniczo każde działanie logopedyczne, które nie ma charakteru profilaktycznego, zapobiegającego ewentualnym zaburzeniom i dysfunkcjom mowy – oparte na diagnozie logopedycznej – przybiera postać interwencji logopedycznej. Tak rozumiana interwencja logopedyczna ma różne postaci i formy: od programów edukacyjnych i reedukacyjnych, realizowanych w przedszkolach, szkołach i innych placówkach oświatowych, których celem jest usprawnienie samych narządów mowy, do programów terapeutycznych, o bardzo skomplikowanym często charakterze (np. w związku z autyzmem lub afazją).

Tak więc teksty zamieszczone w niniejszym tomie mają bardzo zróżnicowany charakter. Wszystkie jednak są blisko praktyki logopedycznej. Znajdziemy więc w tomie opracowania prezentujące wyniki badań dotyczące zaburzenia dość słabo rozpoznanego w Polsce, jakim jest specyficzne zaburzenie rozwoju języka (ang. *specific language impairment* – SLI), artykuły poświęcone dysleksji rozwojowej i narzędziom badań dysleksji, zaburzeniom artykulacji, ich przyczynom oraz metodami pracy nad poprawianiem wymowy, związkom pomiędzy rozwojem psychosomatycznym a mową oraz metodom usprawniania mowy, wreszcie opisom opieki logopedycznej w żłobkach i przedszkolach.

W sumie na tom składają się 22 artykuły, których autorami są uniwersyteccy pracownicy naukowcy, psychologowie, lekarze, psychoterapeuci, logopedzi i nauczyciele.

Z nadzieją, że opracowanie to dostarczy materiału do refleksji, zapozna z nowymi narzędziami pracy, podpowie, jak pracować z osobami potrzebującymi pomocy i opieki logopedycznej, psychoterapeutycznej oraz edukacyjnej, tom ten polecają

Józef Porayski-Pomsta i Maria Przybysz-Piwko

FROM EDITORS

Volume 8 of publishing series „From the Works of the Association of Language Culture” contains texts which have been assigned a common title “Speech therapy Intervention. General Issues and Practice”. The title of such form is quite broad-ranging. In principle, each speech therapy action, of no preventive nature against possible speech disorders and dysfunctions – based upon speech therapy diagnosis – takes a form of speech therapy intervention. Such understood speech therapy intervention takes various shapes and forms, from educational and re-educational projects realized in nurseries, schools and other educational institutions which aim at improvement of the very speech organs, to therapeutic programs, often of very complex nature (e.g. in connection with autism or aphasia).

Hence, the texts included in the hereby volume are of very diversified nature. However, all of them are close to speech therapy practice. We can find here works presenting research results on disorder, poorly diagnosed in Poland, being specific language impairment – SLI, articles on developmental dyslexia and dyslexia research tools, articulation impairments, their causes and methods of work over improvement of pronunciation, connections between psychosomatic development and speech and speech improvement methods, at finally works speech therapy care in nurseries and kindergartens.

The volume contains in total 22 articles written by the University scientific staff, psychologists, physicians, psychotherapists, speech therapists and teachers.

Hoping this paper delivers material for reflection, provides knowledge on new operation tools, helps how to work with persons in need of speech therapy, psychotherapeutic and educational support and assistance this volume is recommended by

Józef Porayski-Pomsta and Maria Przybysz-Piwko